

Protokół

9. posiedzenia 5. sesyi, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 19. września 1882.

Początek o godz. 11. minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Sekretarze posłowie: Czaykowski Alfons, Turzański.

Obecnych posłów 109.

Ze strony c. k. Rządu: Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Filip Zaleski.

Marszałek otwiera posiedzenie i oznajmia, że protokół z 8go posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie podniesiono zarzutów.

Marszałek odczytuje pismo p. Szumańczowskiego, w którym tenże donosi, iż został powołany do Wiednia do komisji centralnej podatku gruntowego i że z przyczyny tej nie może brać udziału w obradach sejmowych. Pismo to podaje Marszałek do wiadomości Izby.

Sekretarz Czaykowski Alfons odczytuje spis petycyj, wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień 19. września 1882, a przydzielonych następującym komisjom: edukacyjnej Nr. 258, 263, 265; budżetowej Nr. 259—262, 264, 266—269, 272, 273, 280; petycyjnej Nr. 270, 271, 278; administracyjnej Nr. 274, 275; kultury krajowej 276, 277, drogowej Nr. 279, 281. Nr. 282 przekazano Wydziałowi krajowemu, jako komisji.

Przy petycji Nr. 281 galicyjsk. Towarzystwa pszczelniczo-ogrodniczego z projektem ustawy o przymusowym obsadzaniu dróg drzewami, czyni wniosek p. Merunowicz, ażeby ze względu na ważność sprawy, petycję tę wydrukować i rozdać Członkom Sejmu.

Izba uchwala ten wniosek.

Sekretarz Czaykowski Alfons odczytuje interpelację p. Lenartowicza do c. k. komisarza rządowego w przedmiocie przyłączenia powiatów sądowych Kałusz i Wojniłów do okręgu c. k. Sądu obwodowego w Stanisławowie.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę odstąpi panu komisarzowi rządowemu.

Sekretarz Alfons Czaykowski odczytuje wniosek p. Merunowicza o przyznawanie gminom, obszarom dworskim lub innym stronom konkurującym do budowy szkół pożyczek na ten cel w banku krajowym.

Marszałek oświadcza, iż wniosek ten jako dostatecznie poparty, traktowany będzie według regulaminu.

Protokół 8. posiedzenia.

Sekretarz Czaykowski Alfons odczytuje wniosek p. Wasilewskiego w przedmiocie zaprowadzenia stałych drożników dla dróg gminnych.

Marszałek oświadcza, iż wniosek ten jest dostatecznie poparty i traktowany będzie według przepisów regulaminu.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Pierwszym punktem porządku dziennego jest pierwsze czytanie wniosku p. Torosiewicza co do zmiany ustawy krajowej o publicznych dojazdach kolejowych.

P. Torosiewicz wniosek swój motywuje i wnosi przekazać go komisji drogowej.

Izba uchwała ten wniosek.

Następuje wybór dwóch członków do komisji kultury krajowej.

Na skrutatorów zaproszeni pp.: Wodziński, Romanowicz, Wohlfarth, Żywicki, Rożankowski, Dobrzański, Sawa.

Przystąpiono do wyboru komisji kolejowej.

Do skrutynium zaproszeni pp.: Krukowiecki, Goldmann, Fedorowicz, Kułaczkowski, Zatorski, Olejnik i Merunowicz.

Marszałek zawiesza posiedzenie na czas trwania skrutynium.

Po przerwie ogłasza p. Wolfarth wynik wyboru 2 członków do komisji kultury krajowej.

Głoszących było 93 — wybrani zostali jednogłośnie pp. Chrzanowski i Stadnicki Jan.

P. Zatorski ogłasza wynik wyboru do komisji kolejowej.

Głoszących było 95 — absolutna większość 48. Wybrani zostali pp. Polanowski 95, Tarnowski Jan 94, Max 93, Mochnacki Ignacy 91, Hausner 75, Hoppen 75 głosami.

PP. Mycielski i Splawiński otrzymali każdy po 56 głosów, przeto należałoby jeszcze między nimi wyboru dokonać.

P. Romanowicz czyni wniosek, ażeby komisja kolejowa z 8 zamiast z 7 członków się składała, i ażeby pp. Mycielski i Splawiński do niej weszli.

Izba uchwała ten wniosek.

Następują sprawozdania komisji petycyjnej o petycyach, które nie obciążają budżetu, a mianowicie:

Sprawozdanie o petycji Stanisława Bandrowskiego o subwencję na podniesienie przemysłu chemicznego.

Sprawozdawca p. Popiel M. odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

„Wysoki Sejm raczy przejść nad prośbą Stanisława Bandrowskiego o subwencję dla jego fabryki chemicznej w Krakowie do porządku dziennego“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Przystąpiono do sprawozdania komisji petycyjnej o petycji Adolfa Grochowalskiego o subwencję na udoskonalenie żniwiarki jego pomysłu.

Sprawozdawca p. Popiel M. odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

„Wysoki Sejm raczy nad prośbą Adolfa Grochowalskiego o zasiłek 600 zł. do wykończenia jego żniwiarki pod nazwą „sierp mechaniczny“ przejść do porządku dziennego“.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Sprawozdawca oświadcza, iż sprawozdania o petycji Józefy Starzeckiej, wdowy po nauczycielu o zapomogę, Wysokiej Izbie przedkładać nie będzie, ponieważ p. Starzecka petycję swą cofnęła.

Następnie przystąpiono do sprawozdania komisji petycyjnej o petycji p. Karola Marciaka, nauczyciela kierującego szkołą w Kańczudzie o podniesienie płacy lub udzielenie zaliczki na płacę.

Sprawozdawca p. Popiel M. odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: nad prośbą Karola Marciaka, nauczyciela szkoły ludowej w Kańczudzie o podniesienie jego rocznej płacy o 150 zł. lub o zaliczkę na płacę 150 zł. przechodzi się do porządku dziennego“.

P. Antoniewicz czyni wniosek, ażeby petycyę tę odstąpić c. k. Radzie szkolnej krajowej do uwzględnienia.

P. Pietruski przemawia za wnioskiem komisji, a Izba uchwala wniosek komisji.

Następuje z porządku sprawozdanie komisji petycyjnej o petycyi Amelii Kwiatkowskiej wdowy po inżynierze o zapomogę.

Sprawozdawca p. ks. Kitrys odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Amelii Kwiatkowskiej wdowy po prywatnym inżynierze przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozpraw.

Następuje sprawozdanie komisji petycyjnej o petycyi Franciszka Semenetz, nauczyciela szkoły ludowej w Poturzycy o zapomogę.

Sprawozdawca p. Ochrymowicz odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Franciszka Semenetz odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do urzędowego traktowania.

Izba uchwala ten wniosek bez dyskusji.

Następuje sprawozdanie komisji petycyjnej o petycyi Edmunda Gergowicza nauczyciela o zapomogę.

Sprawozdawca p. Ochrymowicz odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Nad petycyą Edmunda Gergowicza przechodzi się do porządku dziennego“.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Przystąpiono do sprawozdania komisji petycyjnej o petycyi Aleksandry Lewickiej o zapomogę.

Sprawozdawca p. Rozwadowski odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

«Wysoki Sejm raczy nad prośbą Aleksandry Lewickiej o udzielenie zapomogi przejść do porządku dziennego».

Izba uchwala ten wniosek bez dyskusji

Z porządku następuje sprawozdanie komisji petycyjnej o petycyi Agnieszki Beauvale o zapomogę.

Sprawozdawca p. Rozwadowski odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

„Wysoki Sejm raczy odesłać prośbę Agnieszki Beauvale Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia“.

Izba uchwala ten wniosek bez rozpraw.

Marszałek zamyka posiedzenie i zapowiada następne na czwartek 21. września 1882 na godzinę 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 10. posiedzenia, 5. sesji, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego które się odbędzie we czwartek dnia 21. września 1882 o godzinie 11. przedpołudniem.

1. Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Chełmeckiego o przeniesienie Zarządów galicyjskich kolei żelaznych do kraju i zaprowadzenie języka polskiego jako urzędowego.
2. Pierwsze czytanie wniosku posła Dra. Piętaka w przedmiocie zaprowadzenia języka polskiego jako urzędowego w wewnętrznej służbie c. k. Prokuratorji państwa i urzędów pocztowych i telegraficznych.
3. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie obowiązkowego ubezpieczenia zagród włościańskich od ognia. — Sprawozdawca poseł Dr. Smolka.
4. Sprawozdania o petycyach, które nie obciążają budżetu, a mianowicie:
  - a) Paulina Poturaj wdowa po nauczycielu o zapomogę.
  - b) Gmina Bileze o zapomogę dla 12 pogorzaleców.
  - c) Marya Henczek wdowa po nauczycielu o zapomogę. — Sprawozdawca poseł Rozwadowski.

- d) Komitet konkurencyi kościelnej w Stanisławowie o zapomogę na odbudowanie pożarem zniszczonego kościoła. — Sprawozdawca poseł ks. Kitrys.
- e) Cypryan Ciepanowski o subwencyę w celu przeprowadzenia próby gaszenia pożarów za pomocą ogniochronnych płyt ze słomy i szuwaru, jakoteż ogniotrwałych strzech.
- f) Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda tarnowska“ o pożyczkę bezprocentową ewentualnie o zapomogę. — Sprawozdawca poseł Zborowski.
- g) Antoni Jakimowski nauczyciel o wliczenie 5 lat służby przedetatowej do emerytury.
- h) Julian Doliński nauczyciel o zapomogę. — Sprawozdawca poseł Michał Popiel.
- i) Romuald Starzecki nauczyciel o subwencyę na wydawnictwo kalendarza nauczycielskiego.
- k) Domicyan Mieczkowski literat o poparcie wydawnictwa jego manuskryptów. — Sprawozdawca poseł Romanowicz.

Koniec posiedzenia o godzinie 12. minut 30 po południu.

We Lwowie 18. września 1882

Marszałek krajowy

Zybkiewicz w. r.

Sekretarze :

Czaykowski Alfons w. r.

Turzański w. r.

Spis petycyj

wniesionych do Sejmu krajowego po dzień 19. września 1882.

- 258. Obywatele i nauczyciele powiatu Mieleckiego przez p. Reya w sprawie reformy ustawy szkolnej.
- 259. Zygmunt Morawski przez p. Sławińskiego o subwencyę na rzecz dwutygodnika „Przyrodnik“.
- 260. Towarzystwo bursy św. Jana Chrzeciela w Drohobyczu przez p. Ochymowicza o zapomogę.
- 261. Ludwik Popowicz nauczyciel przez p. Polanowskiego o podwyższenie płacy.
- 262. Stefan Dobrzański emerytowany nauczyciel przez p. Buchwalda o wypłacenie niepobranego od r. 1866 dodatku osobistego.
- 263. Rada szkolna miejscowa w Uhrynowie dolnym przez p. Dobrzańskiego o uzupełnienie organizacyi szkoły i podwyższenie płacy nauczycielowi.
- 264. Eleonora Bolechowska przez p. Smolkę o dożywotni dar z łaski.
- 265. Michał Trembicki emeryt. nauczyciel przez p. Sawczyńskiego o wliczenie mu lat służby wojskowej.
- 266. Piotr i Marcei Harasimowicz przez p. Kamińskiego o zapomogę na kształcenie się za granicą w rzeźbiarstwie i malarstwie.
- 267. Pogorzeley gminy Wierzchni przez p. Wolfhartha o wsparcie.
- 268. Joanna Marie przez p. Romanowicza o zapomogę.

269. Leokadya Rudyńska przez p. Kamińskiego o zapomogę.
  270. Parafianie kościoła w Wojtowej przez p. Fedorowicza o zwolnienie od obowiązku konkurowania do drugiego kościoła w Lipinkach.
  271. Komitet cerkiewny w Winnikach przez p. Kułaczkowskiego o wypłacenie złożonej w kasie krajowej kwoty 142 zł. 53¹/₂ ct. i o zapomogę z funduszu stypendyjnego im. Głowińskiego.
  272. Komitet ściślejszy ku rozszerzeniu kościoła łać. w Kołomyi przez p. Franciszka Jasińskiego o zapomogę.
  273. Komitet parafialny obrz. łać. w Manastercu przez p. Scipio o zasiłek na urządzenie nowo zbudowanego kościoła.
  274. Gmina miasta Lwowa przez p. Romanowicza o pożyczkę bezprocentową na budowę koszar.
  275. Gmina miasta Tarnopola przez p. Maxa w sprawie powyższej.
  276. Sanocki oddział Towarzystwa gospodarskiego przez p. Józefa Jasińskiego o utworzenie w Sanoku ekspozytury krajowego biura melioracyjnego.
  277. Karol Tytz przez p. Janko o subwencyę na wydanie dziełka o meljoracyi.
  278. Gmina Filipowice przez p. ks. Kitrysa z zażaleniem na obszar dworski tamże z powodu nie dostarczania drzewa opałowego dla szkoły.
  279. Major Parnas przez p. Maxa o wynagrodzenie strat, poniesionych przy dzierzawie myta na stacyi w Kurzanaeh.
  280. Telegraficzna prośba notaryusza Martynowicza przez p. Stanisława Tarnowskiego o pomoc materialną dla pogorzalców Rozwadowa i Charzewic.
  281. Galicyjskie Towarzystwo pszczelniczo ogrodnicze przez p. Merunowicza z projektem ustawy o przymusowem obsadzaniu dróg drzewami.
  282. Rozalia Sewerynowa przez p. Antoniewicza o zapomogę z powodu powodzi.
-

